

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM
A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

- **Plný název**

Spolkový zákon o organizaci univerzit a jejich studijních programů (univerzitní zákon z roku 2002)

Spolkový zákon o organizaci univerzit a jejich studijních programů (univerzitní zákon z roku 2002) a novela spolkového zákona o organizaci univerzit a spolkového zákona o organizaci uměleckých univerzit

(Národní rada: legislativní období XXI vládní předloha 1134 zpracování dotazu 1224 stanovisko 111. Spolková rada: 6697 zpracování dotazu 6717 stanovisko 690.)

Původní znění: spolkový zákoník I č. 120/2002

OBSAH:

I. ČÁST

1. ODDÍL

1. Pododdíl

- § 1 Cíle
- § 2 Hlavní zásady
- § 3 Úkoly
- § 4 Právní forma
- § 5 Volnost při vytváření pokynů a stanov
- § 6 Rozsah platností
- § 7 Rozsah působnosti univerzit
- § 8 Zajištění výzkumných a pedagogických oblastí
- § 9 Státní dozor nad zákonností činnosti veřejnoprávních organizací
- § 10 Společnost, nadace, sdružení
- § 11 Zpráva o činnosti univerzity

2. Pododdíl

- § 12 Financování univerzit ze státních prostředků
- § 13 Dohoda o úrovni poskytovaných služeb
- § 13a. Smírčí komise
- § 14 Hodnocení a zajištění kvality

3. Pododdíl

- § 15 Finanční hospodaření
- § 16 Účetnictví a zprávy
- § 17. Vyúčtování služeb
- § 18. Postavení univerzit z hlediska živnostenského a daňového práva

2. ODDÍL

1. Pododdíl

- § 19. Stanovy

- § 20. Vedení a vnitřní organizace
- § 21. Rada univerzity
- § 22. Rektorát
- § 23. Rektor
- § 23a. Vyhledávací komise
- § 23b. Opětovné zvolení rektora
- § 24. Prorektoři
- § 25. Senát

2. Pododdíl

- § 26. Podpora výzkumu, výzkum na zakázku
- § 27. Plné moci
- § 28

III. ČÁST

1. ODDÍL

- § 94. Členění

2. ODDÍL

- § 95. Držitelé výzkumných stipendií
- § 96. Lékaři školící se na odborné lékaře

3. ODDÍL

- § 97. Univerzitní profesori
- § 98. Jmenovací řízení pro univerzitní profesory
- § 99. Zkrácené jmenovací řízení pro univerzitní profesory
- § 100. Vědečtí a umělečtí pracovníci ve výzkumné, umělecké a pedagogické oblasti

4. ODDÍL

- § 101. Všeobecný univerzitní personál

5. ODDÍL

Soukromí docenti, habilitace, emeritní pracovníci

- § 102. Soukromí docenti
- § 103. Habilitace
- § 104. Emeritní univerzitní profesori a univerzitní profesori ve výslužbě

6. ODDÍL

- § 105. Svoboda svědomí a výzkumu
- § 106. Zhodnocení duševního vlastnictví

IV. ČÁST

Personální právo

- § 107. Výběrové řízení a přijímání
- § 108. Právní základy pracovních poměrů
- § 108a. Zvláštní zákonná úprava pro příslušníky zařízení soudní medicíny
- § 109. Trvání pracovních poměrů
- § 110. Zvláštní zákonné úpravy pracovní doby a pracovního klidu pro vědecký a umělecký personál univerzity
- § 111. Zvláštní zákonné úpravy pracovního klidu pro všeobecný univerzitní personál
- § 112. Inspekce práce
- § 113. Rozšířená ochrana před výpovědí a propuštěním
- § 114. Převzetí veřejných funkcí

§ 115. Systém penzijních fondů důchodového zabezpečení

Text

I. ČÁST

Organizační právo

1. Oddíl

Obecná ustanovení

1. Pododdíl

Zásady, úkoly a rozsah platnosti

Cíle

§ 1. Posláním univerzit je sloužit vědeckému výzkumu a výuce, rozvoji a zpřístupňování umění a výuce umění, a tím také odpovědně přispívat k řešení problémů člověka i ke zdárnému rozvoji společnosti a přirozeného prostředí. Univerzity jsou vzdělávací zařízení působící na základě veřejného práva, která jsou ve výzkumu a výzkumem vedené akademické pedagogické činnosti zaměřena na vytváření nových vědeckých poznatků a zpřístupňování nových přístupů k umění. Ve společném působení pedagogů i studentů bude v informované vědecké společnosti uskutečňováno úsilí o utváření a autonomii jednotlivce prostřednictvím vědy. Podpora mladých vědců je prováděna získáváním schopností a kvalifikací jak v oblasti vědecké a umělecké, tak i v oblasti metodických dovedností, s cílem přispět k zvládnutí společenských výzev v měnící se lidské společnosti, kde platí rovnost pohlaví. Aby bylo možné organizačně i z hlediska studijního řádu a personálního práva zohlednit stále se měnící požadavky, ustavují se univerzity a jejich orgány s co největší autonomií a samosprávou.

- **Hlavní zásady**

§ 2. Hlavní zásady pro univerzity při plnění jejich úkolů jsou následující:

1. svoboda věd a jejich výuky (čl. 17 státního ústavního zákona o obecných právech občanů státu, říšský zákoník č. 142/1867) a svoboda vědecké a umělecké tvorby, zprostředkování umění a jeho výuky (čl. 17a státního ústavního zákona o obecných právech občanů státu);
2. propojení výzkumu a výuky, propojení rozvoje a zpřístupňování umění a jeho výuky a propojení vědy a umění;
3. rozmanitost vědeckých a uměleckých teorií, metod a doktrín;
4. akademická svoboda;
5. zohlednění požadavků přístupnosti zaměstnání;
6. spolurozhodování studentů, především u studijních záležitostí, u zajišťování kvality výuky a využití studijních příspěvků;

7. národní a mezinárodní mobilita studentů, absolventů a vědeckého a uměleckého univerzitního personálu;
8. součinnost příslušníků univerzity;
9. rovnoprávné postavení žen a mužů;
10. sociální rovnost šancí;
11. zvláštní zohlednění požadavků osob s postižením;
12. hospodárnost, šetrnost a účelnost finančního hospodaření.

- **Úkoly**

§ 3. Univerzity plní v rámci svého rozsahu působnosti následující úkoly:

1. rozvoj věd (výzkumu a výuky), rozvoj a zpřístupňování umění a jeho výuka;
2. vzdělávání prostřednictvím vědy a rozvoje a zpřístupňování umění;
3. výkon činností v povolání, které vyžadují uplatnění vědeckých poznatků a metod, i vzdělání v uměleckých a vědeckých dovednostech až po nejvyšší stupeň;
4. vyškolení a podpora mladých vědců a umělců;
5. další vzdělávání, především absolventů univerzit;
6. koordinace vědeckého výzkumu (rozvoje a zpřístupňování umění) a výuky v rámci univerzity;
7. podpora národní a mezinárodní spolupráce v oblasti vědeckého výzkumu, výuky a umění;
8. podpora převedení výsledků výzkumu do praxe a jejich využití a podpora integrace výsledků rozvoje a zpřístupňování umění ve společnosti;
9. rovnoprávné postavení žen a mužů a podpora žen;
10. udržování kontaktů s absolventy;
11. informování veřejnosti o plnění úkolů univerzit.

- **Právní forma**

§ 4. Univerzity jsou právnické osoby dle veřejného práva.

- **Volnost při vytváření pokynů a stanov**

§ 5. Při plnění svých úkolů dle § 3 v rámci zákonů a vyhlášek univerzity nepodléhají pokynům a vytvářejí si své stanovy v rámci zákona podle čl. 81c odst. 1 spolkového ústavního zákona, spolkový zákoník č. 1/1930, ve znění spolkového zákona, spolkový zákoník I č. 2/2008.

- **Rozsah platnosti**

§ 6. Tento spolkový zákon platí pro následující univerzity:

1. Univerzita Vídeň (Universität Wien);
2. Univerzita Graz (Universität Graz);
3. Univerzita Innsbruck (Universität Innsbruck);
4. Lékařská univerzita Vídeň (Medizinische Universität Wien);
5. Lékařská univerzita Graz (Medizinische Universität Graz);
6. Lékařská univerzita Innsbruck (Medizinische Universität Innsbruck);
7. Univerzita Salzburg (Universität Salzburg);
8. Technická univerzita Vídeň (Technische Universität Wien);
9. Technická univerzita Graz (Technische Universität Graz);
10. Montánní univerzita Leoben (Montanuniversität Leoben);
11. Zemědělská univerzita Vídeň (Universität für Bodenkultur Wien);
12. Veterinární univerzita Vídeň (Veterinärmedizinische Universität Wien);
13. Hospodářská univerzita Vídeň (Wirtschaftsuniversität Wien);

14. Univerzita Linz (Universität Linz);
15. Univerzita Klagenfurt (Universität Klagenfurt);
16. Univerzita pro aplikované umění Vídeň (Universität für angewandte Kunst Wien);
17. Univerzita pro hudbu a výtvarné umění Vídeň (Universität für Musik und darstellende Kunst Wien);
18. Univerzita Mozarteum Salzburg (Universität Mozarteum Salzburg);
19. Univerzita pro hudbu a výtvarné umění Graz (Universität für Musik und darstellende Kunst Graz);
20. Univerzita umělecké a průmyslové tvorby Linz (Universität für künstlerische und industrielle Gestaltung Linz);
21. Akademie výtvarných umění Vídeň (Akademie der bildenden Künste Wien).

- **Rozsah působnosti univerzit**

§ 7. (1) Nestanovuje-li odst. 2 jinak, vyplývá rozsah působnosti univerzit podle § 6 bodů 1 až 3 a 7 až 21 ze studijních programů a výzkumných zařízení, které byly na daných univerzitách zřízeny v den před nabytím účinnosti tohoto spolkového zákona.

(2) Rozsah působnosti lékařských univerzit ve Vídni, Grazu a Innsbrucku vyplývá ze studijních programů a výzkumných zařízení, které byly na lékařských fakultách univerzit ve Vídni, Grazu a Innsbrucku zřízeny v den před nabytím účinnosti tohoto spolkového zákona.

(3) Změny rozsahů působnosti univerzit jsou možné pouze prostřednictvím dohod o úrovni poskytovaných služeb dle § 13 nebo nařízením spolkové vlády dle § 8.

- **Zajištění výzkumných a pedagogických oblastí**

§ 8. Spolková vláda může na návrh spolkového ministra nařídit jedné univerzitě nebo více univerzitám zřízení studijního programu, je-li to z nadřazených důvodů vzdělávací politiky či vědecko-politických důvodů nutné a nedojde-li v této věci k žádné dohodě v rámci dohody o úrovni poskytovaných služeb.

- **Státní dozor nad zákonností činnosti veřejnoprávních organizací**

§ 9. Univerzity, jimi dle § 10 založené společnosti, nadace a sdružení a společnosti, v nichž univerzita vlastní přímo či nepřímo obchodní podíl větší než 50 %, podléhají státnímu dozoru. Tento zahrnuje dozor nad dodržováním zákonů a nařízení, včetně stanov (státní dozor).

- **Společnosti, nadace, sdružení**

§ 10. Každá univerzita je oprávněna zakládat společnosti, nadace a sdružení, mít podíl ve společnostech, být členem sdružení, pokud takové založení, podíl nebo členství slouží plnění úkolů univerzity, a především pokud neovlivňuje nepříznivě výzkum (rozvoj a zpřístupňování umění) a výuku.

- **Zpráva o činnosti univerzity**

§ 11. Od roku 2005 předkládá spolkový ministr Národní radě na základě přehledů intelektuálního kapitálu univerzit alespoň jednou za tři roky zprávu o dosavadním vývoji a budoucím směřování univerzit. Přitom je kromě jiného potřeba zaměřit se také na podporu mladé generace, rozvoj struktury personálu univerzit a na situaci studentů.

- **2. Pododdíl**

Financování, dohoda o úrovni poskytovaných služeb a zajištění kvality

Financování univerzit ze státních prostředků

§ 12. (1) Univerzity financuje stát. Přitom je třeba zohlednit finanční možnosti státu, jeho požadavky na univerzity a plnění úkolů univerzitami.

(2) Spolkový ministr po dohodě s ministrem financí musí nejpozději na konci druhého roku každého období uzavírání dohod o úrovni poskytovaných služeb podle § 13 stanovit celkovou částku, která bude k dispozici pro financování univerzit pro další období uzavírání dohod o úrovni poskytovaných služeb a vypracovat o tomto dohodu dle § 45 spolkového zákona o rozpočtu, spolkového zákoníku č. 213/1986.

(3) Částka dle odst. 2 se zvyšuje o výdaje univerzity vynaložené v jednotlivých letech daného období uzavírání dohod o úrovni poskytovaných služeb z obecných platových navýšení pro státní zaměstnance zaměstnané v den před plným nabytím účinnosti tohoto spolkového zákona, pokud v tomto časovém období jsou v pracovním poměru s univerzitou nebo ve služebním poměru státních zaměstnanců, zvláštním veřejnoprávním poměru jako vědečtí (umělečtí) pracovníci (v procesu vzdělávání) (§ 132) a jsou univerzitě přiděleni. Zvýšení nesmí překročit procentní sazbu, o kterou stouply předpokládané mzdové výdaje státu oproti předběžnému rozpočtu vypracovanému státem na předchozí kalendářní rok.

(4) Zvýšení dle odst. 3 je omezeno částkou, která by byla potřebná, kdyby univerzitní personál zahrnutý v tomto ustanovení byl ještě ve služebním nebo zvláštním veřejnoprávním poměru ke státu jako vědečtí (umělečtí) pracovníci (v procesu vzdělávání) (§ 132).

(5) Dle odst. 2 a 3 může spolkový ministr vyhradit dvě procenta roční částky pro zvláštní potřeby financování, k doplnění dohod o úrovni poskytovaných služeb dle § 13 a pro rámcové dohody dle odst. 12. Tyto vyhrazené prostředky musí být v plné výši dány k dispozici univerzitám.

(6) Celková částka, která je k dispozici dle odst. 2 a 3, bude rozdělena na dílčí částku pro základní rozpočty dle § 13 a dílčí částku pro rozpočty vypočtené podle vzorce dle odst. 8.

(7) Univerzity obdrží vždy celkový rozpočet, který je stanoven dopředu pro tříleté období. Sestává z daného základního rozpočtu a příslušného rozpočtu vypočteného podle vzorce. Univerzity mohou v rámci svých úkolů a dohod o úrovni poskytovaných služeb volně rozhodovat o použití celkového rozpočtu. Případné snížení celkového rozpočtu univerzity činí v prvním roce tříletého období nejvýše dvě procenta, ve druhém roce nejvýše čtyři procenta a ve třetím roce nejvýše šest procent třetiny celkového rozpočtu stanoveného pro předchozí tříleté období.

(8) Dílčí částka pro rozpočty vypočtené podle vzorce činí 20 procent celkové částky, která je k dispozici dle odst. 2 a 3. Podíly připadající na jednotlivé univerzity budou vyměřeny na základě kvalitativních a kvantitativních ukazatelů. Tyto se vztahují na oblasti výuky, rozvoje a zpřístupňování umění i stanovování společenských cílů.

(9) Po vyslechnutí univerzit spolkový ministr po dohodě s ministrem financí do 31. prosince 2005 prostřednictvím vyhlášky stanoví ukazatele dle odst. 8 a způsob kalkulace rozpočtů vypočtených podle vzorce.

(10) Příjmy z prostředků třetích stran a výnosy, které univerzity dosáhnou z vkladů, je nutné prokázat. Zůstávají k dispozici univerzitám a nesnižují výši státních dotací.

(11) Přidělování prostředků probíhá měsíčně poměrně. Měsíční přiděly mohou být měněny podle potřeb univerzit v rámci celkového rozpočtu, který je k dispozici.

(12) Pro zvláštní finanční požadavky, např. pro určité záměry k vytvoření nebo podpoře národního prostoru vysokoškolského vzdělávání, může spolkový ministr dle možností na začátku daného roku uzavřít s jednotlivými univerzitami roční rámcové smlouvy (*Gestaltungsvereinbarungen*). Při splnění cílů stanovených v dané rámcové smlouvě má univerzita k dispozici finanční prostředky přislíbené v rámcové smlouvě. Splnění cílů bude hodnoceno na základě stanovených parametrů. Rámcová dohoda bude zveřejněna ve věstníku.

(13) Spolkový ministr může v případě hrozící nebo vzniklé platební neschopnosti univerzity uložit návrh ozdravení jako závazný rámec pro její hospodářské vedení, který má za cíl v rámci spořádaného finančního hospodaření dosáhnout budoucí trvalé produktivity. Návrh ozdravení může obsahovat jmenování jednoho či více univerzitních kurátorů.

- **Dohoda o úrovni poskytovaných služeb**

§ 13. (1) Dohoda o úrovni poskytovaných služeb je veřejnoprávní smlouva. Uzavírá se mezi jednotlivými univerzitami a státem v rámci zákonů vždy na tři roky.

(2) Obsahem dohody o úrovni poskytovaných služeb je především:

1. služby poskytované univerzitou, které budou stanoveny v souladu s cíli, hlavními zásadami a úkoly univerzity v následujících oblastech:
  - a) strategické cíle, budování profilu, rozvoj univerzity i personálu:

Budou stanoveny cíle dosažitelné dlouhodobě a v rámci období, na které jsou uzavírány dohody o úrovni poskytovaných služeb. Univerzita oznámí své zvláštní stěžejní úkoly a silné stránky a z nich odvozené využití prostředků určených k dosažení cílů. Je potřeba uvést, jaká podpůrná opatření a podněty jsou potřebná k dosažení cílů v rozvoji personálu a které částky by měli zaplatit příslušníci univerzity. V rámci rozvoje personálu je třeba v každém případě zohlednit opatření ke zlepšení slučitelnosti péče o děti a vědecké kariéry.
  - b) výzkum a rozvoj a zpřístupňování umění:

Univerzita oznámí především plánované a pokračující výzkumné projekty a výzkumné programy i záměry k rozvoji a zpřístupňování umění.
  - c) studium a další vzdělávání:

Údaje o provozování studia a aktivitách dalšího vzdělávání musí být doloženy odpovídajícími statistikami o kvantitativním rozvoji v těchto oblastech a prostřednictvím výsledků vyhodnocení zpětné vazby k přednáškám a seminářům podle studijních programů. Na základě toho budou označeny záměry v oblasti studia a dalšího vzdělávání i vzdělání zvláště kvalifikovaných doktorandů a studentů postgraduálního studia a definovány případné změny organizace výuky a studia, kterými by měl být zajištěn soulad s vytčenými kvalifikačními profily studentů a vědců.
  - d) opatření ke snížení počtu studentů, kteří nedokončí studium:

Univerzita provede vyšetřování příčin nedokončení studia a oznámí aktivity vedoucí ke zvýšení podílu absolventů. Dále bude univerzita rozvíjet opatření k vybudování poradenství pro studenty, poskytování podpory a rad při nástupu ke studiu a v začátcích studia i k vybudování nabídek péče o děti pro studenty s dětmi.
  - e) zlepšení poměru počtu pedagogů a studentů:

S přihlédnutím k potřebám daného vědeckého nebo uměleckého předmětu je především potřeba usilovat o zlepšení poměru pedagogů a studentů s cílem dosáhnout v péči o studenty mezinárodních standardů.
  - f) nabídky pro pracující studenty:

Sem patří v každém případě vytváření nabídek studia při zaměstnání a kombinované formy studia i se zohledněním výuky formou blended learning.
  - g) stanovování společenských cílů:

Univerzita bude formulovat svůj příspěvek k rozvoji společnosti. K tomu patří především opatření k lepší sociální propustnosti, ke zvyšování podílu žen ve vedoucích funkcích univerzity i k cílené podpoře mladých vědců, budování společensky relevantních oblastí umění, kultury a výzkumu a přenosu znalostí a technologií.
  - h) zvyšování internacionality a mobility:

Aktivity a záměry v této oblasti se vztahují především na víceleté mezinárodní spolupráce s univerzitami, dalšími výzkumnými zařízeními a institucemi z oblasti umění a kultury, na společné studijní a výměnné programy pro studenty, vědecký a umělecký personál a na zvyšování podílu zahraničních studentů a postgraduálních studentů.
  - i) spolupráce v rámci univerzit:

Univerzita určí své aktivity pro společné využívání organizačních jednotek a nabídek služeb s ostatními univerzitami. Přitom budou dodány informace o oblastech, rozsahu a dopadech spolupráce s ostatními rakouskými univerzitami.
  - j) stanovení ukazatelů:

Budou stanoveny ukazatele, na základě kterých může být měřeno dosahování cílů dohod o úrovni poskytovaných služeb; dotyčné ukazatele budou zahrnuty v přehledu intelektuálního kapitálu univerzity.
  - k) na lékařských univerzitách:

U studijních oborů lékařství a zubní lékařství stanovení počtu studijních míst ve smyslu rozvoje počtu studijních míst dle potřeby, tak aby při zachování ochranných zájmů upravených v § 124b odst. 5 bylo zajištěno, že až do zimního semestru 2015/16 bude umožněno zahájit studium až 2 000 studentům; při

rozdělení studentů mezi univerzitami je třeba zohlednit stávající počty studentů. Je třeba upravit rozdělení studentů na studijní obory lékařství a zubní lékařství.

l) na veterinární univerzitě Vídeň:

U studijního oboru veterinární lékařství stanovení počtu studijních míst ve smyslu rozvoje počtu studijních míst dle potřeby, tak aby bylo zajištěno, že až do zimního semestru 2015/16 bude umožněno zahájit studium až 250 studentům.

m) na univerzitách ve Vídni, Salzburgu, Grazu, Innsbrucku a Klagenfurtu:

Ve studijním oboru psychologie stanovení počtu studijních míst ve smyslu rozvoje počtu studijních míst dle potřeby, tak aby bylo zajištěno, že až do zimního semestru 2015/16 bude umožněno zahájit studium až 2 300 studentům; při rozdělení studentů mezi univerzitami je třeba zohlednit stávající počty studentů.

2. povinnost státu: přidělení základního rozpočtu s ohledem na kritéria platná pro základní rozpočet;
3. obsah, rozsah a objem cílů a termín dosažení cílů;
4. rozdělení alokace základního rozpočtu na rozpočtový rok;
5. opatření v případě neplnění dohody o úrovni poskytovaných služeb;
6. výkaznictví a podávání zpráv o činnosti .

(3) Dohoda o úrovni poskytovaných služeb může být v případě závažných změn rámcových podmínek, jež jsou jejím základem, po vzájemné dohodě pozměněna. Nedojde-li ke změně vzájemnou dohodou, může být povolána smírčí komise (§ 13a). Dojde-li k závažné změně základních rámcových podmínek, vydá smírčí komise pozměněnou dohodu o úrovni poskytovaných služeb při analogickém uplatnění odst. 8.

(4) Základní rozpočet bude stanoven jako základní financování na základě dohody o úrovni poskytovaných služeb. Následující kategorie tvoří základ pro jednání a jsou směrodatné pro určení základního rozpočtu:

- a) potřeba,
- b) poptávka,
- c) plnění,
- d) stanovování společenských cílů.

Tato čtyři kritéria budou konkretizována v dohodě o úrovni poskytovaných služeb s přihlédnutím k §§ 2 a 3.

(5) (Pozn.: zrušeno spolkovým zákoníkem I č. 81/2009)

(6) Rektorát předloží radě univerzity do 30. dubna každého roku přehled intelektuálního kapitálu v uplynulém kalendářním roce. Rada univerzity přehled intelektuálního kapitálu schválí do čtyř týdnů a předá spolkovému ministrovi. Není-li do tohoto data schválení vydáno, bude přehled intelektuálního kapitálu s odpovídajícím stanoviskem přesto předán. V přehledu intelektuálního kapitálu bude odděleně uvedeno alespoň následující:

1. rozsah působnosti, stanovení společenských cílů a vlastní definované cíle a strategie;
2. intelektuální kapitál rozdělený na lidský, strukturální a vztahový kapitál;
3. Procesy poskytování služeb definované v dohodě o úrovni poskytovaných služeb s velikostmi výkonu a účinností.

Přehled intelektuálního kapitálu musí obsahovat zprávu, která bude vyhotovena na základě dohody o úrovni poskytovaných služeb. Po druhém rozpočtovém roce bude kromě toho vypracována prognóza o očekávaných výsledcích plnění. Spolkový ministr prostřednictvím vyhlášky vydá směrnice týkající se struktury a formy přehledu intelektuálního kapitálu včetně procesu clearingů dat, který provede spolkové ministerstvo pro vědu a výzkum.

(7) Ve třetím roce období plnění předloží univerzita spolkovému ministrovi do 30. dubna návrh další dohody o úrovni poskytovaných služeb. Spolkový ministr k němu do 31. srpna vydá stanovisko. Jednání o dohodě o úrovni poskytovaných služeb musí být uzavřeno do 31. prosince.

(8) Nebude-li dohoda o úrovni poskytovaných služeb včas uzavřena, určí obsah dohody o úrovni poskytovaných služeb rozhodnutím smírčí komise (§ 13a) na návrh spolkového ministra nebo dotyčné univerzity v rámci ustanovení tohoto spolkového zákona po uvážení oboustranných zájmů a na základě dosavadního stavu jednání. Až do nabytí účinnosti tohoto rozhodnutí platí dohoda o úrovni poskytovaných služeb z předchozího období plnění provizorně dál. Rozhodnutí smírčí komise nahradí příslušnou dohodu. Není v rozporu s pozdějším uzavřením dohody o úrovni poskytovaných služeb vzájemnou dohodou dle odst. 1 a pozbývá platnosti s uzavřením takové dohody.

(9) Spolkový ministr určí z moci úřední nebo na návrh univerzity, která je smluvním partnerem dohody o úrovni poskytovaných služeb dle odst. 1, prostřednictvím rozhodnutí platnost nebo případnou neplatnost této dohody o úrovni poskytovaných služeb. Toto neplatí pro takové dohody o úrovni poskytovaných služeb, které byly zřízeny rozhodnutím smírčí komise. Univerzita může v tomto řízení být stranou řízení a má právo podat stížnost na rozhodnutí uzavírající řízení u správního soudního dvora.

(10) Spolkový ministr určí z moci úřední nebo na návrh prostřednictvím rozhodnutí následující povinnosti vyplývající z dohody o úrovni poskytovaných služeb dle odst. 1 nebo odst. 8. Univerzita může v tomto řízení být stranou řízení a má právo podat stížnost na rozhodnutí uzavírající řízení u správního soudního dvora.

- **Smírčí komise**

§ 13a. (1) K rozhodování o návrzích dle § 13 odst. 8 bude ministerstvem pro vzdělání, vědu a kulturu zřízena smírčí komise.

(2) Smírčí komise sestává z jednoho aktivního soudce jako předsedajícího a čtyř přísedících soudců. Předsedající a jeden zástupce pro případ zaneprázdněnosti jsou jmenováni spolkovým ministrem na návrh prezidenta Nejvyššího soudního dvora na pětileté funkční období. Opětovné jmenování je možné. V ojedinělých případech jsou rektorátem na dobu probíhajícího řízení vysláni vždy dva přísedící po dohodě s radou univerzity dotyčné univerzity a spolkovým ministrem na vyzvání předsedajícího. Smírčí komise je usnášenischopná, pokud jsou přítomni všichni členové. Přijímá usnesení většinou hlasů, zdržet se hlasování není možné.

(3) Přísedící musí prokázat odpovídající činnost v oblasti vědy a výzkumu nebo v managementu univerzity, která kvalifikuje k fundovanému posouzení otázek řízení a financování univerzity. Členové smírčí komise nesmějí být zaměstnanci spolkového ministerstva příslušného pro záležitosti univerzit ani příslušníci univerzity dotyčné univerzity dle § 94. Nesmějí být členy spolkové nebo zemské vlády, členy Národní rady, Spolkové rady nebo jiného zastupitelského sboru, funkcionáři politické strany, ani osoby, jež takovouto funkci v posledních čtyřech letech vykonávaly. Dále musí splňovat záruku nezávislosti a nestrannosti vůči stranám řízení.

(4) Smírčí komise uplatní při řízení obecný zákon o správním řízení z roku 1991, nestanovuje-li tento spolkový zákon jinak. Strany zpřístupní smírčí komisi veškeré účelné informace. Komise může dále v případě potřeby využít služeb vhodné osoby jako odborníka. V jiných případech se jednací řád smírčí komise řídí vyhláškou, kterou spolkový ministr vydá po vyslechnutí předsedajícího. Před vydáním rozhodnutí musí smírčí komise usilovat o uzavření dohody o úrovni poskytovaných služeb nebo její změnu vzájemnou dohodou v rámci čtyřtýdenní lhůty od podání návrhu.

(5) Spolkový ministr zbaví úředním rozhodnutím funkce předsedajícího nebo jeho zástupce, ukáže-li se, že nebyly splněny předpoklady pro jmenování nebo pokud se provinili hrubým porušením či dlouhodobým zanedbáváním úředních povinností. Je-li předsedající zbaven funkce, je na dobu probíhajícího řízení využito služeb zástupce, do té doby, než bude jmenován nový předsedající.

(6) Členové smírčí komise jsou ve výkonu svého úřadu nezávislí a nejsou vázáni žádnými pokyny. Rozhodnutí smírčí komise nepodléhají zrušení ani změnám administrativní cestou. Proti rozhodnutí může každá z obou stran podat dovolání k právnímu soudnímu dvoru.

(7) Členové smírčí komise mají nárok na úhradu přiměřených cestovních nákladů a výdajů v hotovosti i na odměnu odpovídající vynaloženému času a práci, která je stanovena vyhláškou spolkového ministra se zřetelem k významu a rozsahu úkolů, jež je třeba splnit.

- **Hodnocení a zajištění kvality**

§ 14. (1) Univerzity vytvoří pro zajištění kvality a úrovně služeb vlastní systém řízení jakosti.

(2) Předmětem hodnocení jsou úkoly a celková škála služeb univerzity.

(3) Hodnocení budou probíhat podle mezinárodních hodnotících standardů vztahujících se k danému oboru. Pro taková hodnocení, která se vztahují pouze na jednu univerzitu, budou hodnocené oblasti škály služeb univerzity stanoveny v dohodě o úrovni poskytovaných služeb.

(4) Interní hodnocení v rámci univerzity budou dle stanov prováděna průběžně.

(5) Pokud se externí hodnocení týkají

1. jednotlivé univerzity, budou prováděna na podnět rady univerzity, rektorátu nebo spolkového ministra,
2. více univerzit, budou prováděna na podnět rad univerzit, rektorátů dotýčných univerzit nebo spolkového ministra.

(6) Dotyčné univerzity a jejich orgány dají k dispozici údaje a informace potřebné pro hodnocení a jsou povinny poskytnout součinnost.

(7) Práce univerzitních profesorů, univerzitních docentů a vědeckých a uměleckých zaměstnanců v oblasti výzkumu, umění a výuky je hodnocena pravidelně, nejméně ale každých pět let. Bližší ustanovení určují stanovy.

(8) Výsledky veškerých hodnocení budou tvořit základ pro rozhodování orgánů univerzity. Posouzení výuky studenty bude zohledněno v dohodách o úrovni poskytovaných služeb.

(9) Náklady na hodnocení vycházející z podnětu spolkového ministra hradí stát.

- **3. Pododdíl**

Finanční hospodaření a účetnictví

Finanční hospodaření

§ 15. (1) Rektorát uzpůsobí finanční hospodaření univerzity podle zásad zákonnosti, hospodárnosti, účelnosti, šetrnosti a transparentnosti a povede rozpočet univerzity s odpovídající péčí.

(2) Univerzity mohou svými příjmy volně disponovat, není-li zákonem stanoveno jinak. Je třeba zohlednit případná účelová určení.

(3) Finanční hospodaření univerzit probíhá pod jejich vlastním jménem a na vlastní účet.

(4) Odůvodnění závazků, které přesahují běžný chod, vyžaduje souhlas rady univerzity. Ta může zmocnit rektorát k sjednávání závazků až do určité výše bez předchozího souhlasu.

(5) Za závazky univerzit nese stát žádnou odpovědnost, není-li zákonem stanoveno jinak.

(6) Finanční hospodaření univerzit, jimi dle § 10 založených společností, nadací a sdružení i finanční hospodaření společností, v nichž univerzita vlastní nepřímo či přímo obchodní podíl větší než 50 %, podléhá auditu kontrolního orgánu.

(7) Univerzity podléhají kontrolám podílů a financí dle § 15b spolkového zákona o rozpočtu, spolkový zákoník č. 213/1986.

- **Účetnictví a zprávy**

§ 16. (1) Na každé univerzitě bude za odpovědnosti a pod vedením rektorátu zřízeno účetnictví, včetně účetnictví nákladů a výnosů i podávání zpráv, které odpovídá úkolům univerzity. Pro účetnictví bude analogicky uplatňován první oddíl třetí knihy obchodního zákoníku.

(2) Každá univerzita může nadto uplatňovat další oddíly třetí knihy spolkového zákona o zvláštních občanskoprávních předpisech pro podniky (podnikatelský zákoník – UGB), německého říšského zákoníku. stanovisko 219/1897, naposledy změněný pozměňovacím zákonem o podnikovém právu z roku 2008 – URÄG 2008, spolkový zákoník I č. 70/2008, aby tím dostala své povinnosti vést účetnictví při dodržení srovnatelnosti s ostatními univerzitami. Spolkový ministr stanoví vyhláškou po dohodě se spolkovým ministrem financí ustanovení, úpravy a doplnění pro členění účetní závěrky, sestávající z rozvahy a výkazu zisků a ztrát, pro ocenění aktiv a pasiv, pro použití zjednodušujícího postupu při oceňování, pro audit účetní závěrky, pro přijetí odpovídajících objasnění a pro jednotné uplatnění těchto zásad.

(3) Účetní rok univerzit odpovídá kalendářnímu roku, není-li ve vyhlášce dle odst. 2 stanoveno jinak.

(4) Rektorát předkládá radě univerzity do 30. dubna účetní závěrku za uplynulý účetní rok spolu se zprávou auditora. Auditor je pověřen auditem účetnictví a účetní závěrky nejpozději šest měsíců před uplynutím účetního roku. Auditor musí být na univerzitě nezávislý přísežný auditor a daňový poradce nebo společnost poskytující auditorské služby a služby daňového poradenství.

(5) Rada univerzity schválí rektorátem předloženou účetní závěrku do čtyř týdnů a předá ji spolkovému ministrovi. Není-li do této doby schválení vydáno, bude zpráva o poskytnutých službách a účetní závěrka přesto předána.

(6) Spolkový ministr může vyhláškou stanovit, že univerzity mu průběžně za pomoci automatických zařízení a v technicky vhodné formě umožní přístup ke standardizovaným datům potřebným pro plánování, řízení a statistiku, především k vypočítání ukazatelů dle § 12 odst. 8.

- **Využívání služeb**

§ 17. (1) Společnost Bundesrechenzentrum GmbH podporuje univerzity na základě jejich žádosti a proti úhradě při zařizování, rozvoji a provozování postupů v oblasti informačních technologií, které jsou potřebné pro účetnictví dle § 16 a personální agendu dle §§ 125 ff.

(2) Pro mzdové účetnictví týkající se úředníků musí být v každém případě využity příslušné postupy z oblasti informačních technologií provozované společností Bundesrechenzentrum GmbH.

- **Postavení univerzit z hlediska živnostenského a daňového práva**

§ 18. (1) Univerzity při plnění svých úkolů nepodléhají ustanovením živnostenského řádu z roku 1994 (GewO 1994), spolkový zákoník č. 194/1994.

(2) Všechna zvýhodnění v oblasti daňového a poplatkového práva vyhrazená státu na základě ustanovení spolkových zákonů platí i pro univerzity, pokud plní své zákonem stanovené úkoly.

- **2. Oddíl**

Vedení a vnitřní uspořádání univerzity

1. Pododdíl

Ustanovení pro všechny univerzity

Stanovy

§ 19. (1) Každá univerzita vydává prostřednictvím nařízení (stanov) potřebné příslušné předpisy v rámci zákonů a samotných nařízení. Stanovy schvaluje a mění senát na návrh rektorátu prostou většinou.

(2) Stanovy upravují především následující záležitosti:

1. volební řád pro volbu členů rady univerzity, senátu a dalších orgánů;
2. zřízení monokratického orgánu oprávněného vykonávat v první instanci ustanovení dle studijního řádu;
3. obecné směrnice pro provádění, zveřejňování a realizaci hodnocení;
4. ustanovení studijního řádu podle II. části tohoto spolkového zákona;

5. složení pracovní skupiny pro otázky rovného zacházení (§ 42 odst. 2);
6. plán na podporu žen; právo navrhnout plán na podporu žen rektorátu a navrhnout změnu plánu na podporu žen rektorátu přísluší pracovní skupině pro otázky rovného zacházení (§ 44);
7. zřízení organizační jednotky pro koordinaci úkolů zrovnoprávnění, podpory žen i gender studies;
8. směrnice pro akademická vyznamenání;
9. způsob a rozsah začlenění absolventů univerzity.

(3) Volby jsou tajné, volební právo je vykonáváno osobně a bezprostředně.

- **Vedení a vnitřní organizace**

§ 20. (1) Nejvyššími orgány univerzity jsou rada univerzity, rektorát, rektor a senát.

(2) Členství ve více než jednom z nejvyšších orgánů je nepřipustné.

(3) Členové kolegiálních orgánů nejsou při výkonu této funkce vázáni žádnými pokyny nebo pověřeními (Čl. 81c odst. 1 spolkového ústavního zákona). Prostou většinou hlasů volí předsedu. Nedostojí-li skupina osob určená k volbě, vyslání nebo nominaci zástupců do kolegiálního orgánu univerzity této povinnosti včas, stanoví rada univerzity této skupině osob jednorázovou dodatečnou lhůtu k uskutečnění volby, vyslání nebo nominace. Nesplní-li senát včas svou povinnost zvolit členy rady univerzity podle § 21 odst. 6 bodu 1 nebo odst. 7, stanoví spolkový ministr senátu jednorázovou dodatečnou lhůtu k uskutečnění volby. Uplyne-li tato lhůta bez výsledku, bude složení kolegiálního orgánu i bez zástupců této skupiny osob v souladu se zákonem.

(4) Rektorát sestaví po vydání stanoviska senátu organizační plán, který musí schválit rada univerzity. Při zřizování organizačních jednotek (kateder, fakult, institutů nebo jiných organizačních jednotek) je třeba dbát na účelné sloučení z hlediska výzkumu, rozvoje a zpřístupňování umění, výuky a učení se i administrativních aspektů. Rektorát zajistí, aby byly organizačním jednotkám přiděleny prostředky potřebné k plnění jejich úkolů.

(5) Vedoucím organizační jednotky s výzkumnými a pedagogickými úkoly nebo úkoly týkajícími se rozvoje a zpřístupňování umění a výuky umění bude rektor na návrh univerzitních profesorů dotyčné organizační jednotky jmenovat osobu s odpovídající kvalifikací s platným služebním nebo pracovním poměrem s univerzitou. Tito vedoucí uzavřou s příslušníky přidělenými dané organizační jednotce dohody o cílech pro výkony ve výzkumu nebo rozvoji a zpřístupňování umění i ve výuce, které budou tito příslušníci provádět. Přitom je třeba dbát na svobodu vědy a umění a na odpovídající svobodu jednotlivých vědců i umělců při výzkumu nebo rozvoji a zpřístupňování umění i při výuce. Bližší ustanovení jsou určena ve stanovách.

(5a) Vedoucí organizační jednotky s výzkumnými a pedagogickými úkoly nebo úkoly týkajícími se rozvoje a zpřístupňování umění a výuky umění může být z funkce odvolán rektorátem na základě závažného porušení povinností, trestně-právního odsouzení, nedostatečné zdravotní způsobilosti nebo na základě odůvodněné ztráty důvěry.

(6) Každá univerzita vydává věstník a zpřístupňuje jej veřejnosti na svých internetových stránkách. Ve věstníku bude zveřejněno především následující:

1. stanovy, rozvojový plán, organizační plán včetně personálního obsazení;
2. počáteční rozvaha;
3. dohoda o úrovni poskytovaných služeb neprodleně po jejím uzavření, účetní uzávěrka a přehled intelektuálního kapitálu neprodleně po jejich předání spolkovému ministrovi;
4. nařízení a jednací řády orgánů;
5. směrnice vedoucích orgánů;
6. osnovy;
7. akademické hodnosti udělované univerzitou a označení pro absolventy studijních programů univerzity;

8. sdělení studentům a jiná oznámení obecného zájmu;
9. vypsání a výsledky voleb;
10. výběrové řízení na posty a vedoucí funkce;
11. členové vedoucích orgánů;
12. udělení práva učit;
13. oprávnění a udělené plné moci;
14. použití studijních příspěvků;
15. rámcová dohoda neprodleně po jejím uzavření;
16. odměny pro členy rady univerzity.

(7) Osoby bez rakouského státního občanství mohou, bez újmy jiných podmínek stanovených v tomto spolkovém zákoně, převzít funkce v orgánech v rámci monokratických a kolegiálních orgánů univerzity.

• **Rada univerzity**

§ 21. (1) Rada univerzity má následující úkoly:

1. schvalování rozvojového plánu, organizačního plánu, návrhu dohody o úrovni poskytovaných služeb, rámcové dohody a jednacího řádu rektorátu;
2. výběrové řízení na funkci rektora nejpozději osm měsíců před předpokládaným uvolněním této funkce, popř. do tří měsíců od odvolání nebo odstoupení;
3. vydávání ustanovení pro volbu rektora po vyžádání stanoviska senátu, které senát odevzdá do čtyř týdnů po předložení;
4. volba rektora na základě trojího návrhu senátu do čtyř týdnů po předložení návrhu;
5. volba prorektora na základě návrhu rektora a po vyjádření stanoviska senátu;
6. uzavírání dohod o cílech s rektorem a rektorátem;
- 6a. uzavírání pracovních smluv s rektorem a prorektory;
7. odvolání rektora a prorektorů;
8. nominování ženského a mužského člena do rozhodčí komise;
9. schvalování zakládání společností a nadací a účasti ve společnostech;
10. schvalování směrnic pro hospodaření, schvalování účetní uzávěrky a přehledu intelektuálního kapitálu rektorátu a předání spolkovému ministroví;
11. jmenování auditora pro přezkoumání účetní uzávěrky univerzity;
12. souhlas s odůvodněním závazků, které přesahují běžnou obchodní činnost univerzity, a zplnomocnění rektorátu ke sjednávání takových závazků až do určité výše bez předchozího vyžádání souhlasu rady univerzity;
13. povinnost každoročně vypracovat zprávu a také vypracovat zprávu bez odkladu při závažných porušeních práva ze strany orgánů univerzity i při nebezpečí závažné hospodářské škody a předložit ji spolkovému ministroví; výroční zpráva musí obsahovat zprávu o opatřeních pracovní skupiny pro otázky rovného zacházení v souvislosti s rovnoměrným zastoupením obou pohlaví v kolegiálních orgánech univerzity (analogické uplatnění ve smyslu § 11 odst. 2 bodu 3 spolkového zákona o rovném zacházení, spolkový zákoník č. 100/1993), popřípadě odůvodnění nedodržení tohoto ustanovení, nebo i zprávu o tom, která opatření univerzita k realizaci tohoto ustanovení plánuje;
14. souhlas s návrhem rozpočtu do čtyř týdnů od předložení rektorátem; odepře-li rada univerzity svůj souhlas do čtyř týdnů od předložení, musí rektorát bez odkladu předložit nový návrh rozpočtu; nedá-li rada univerzity souhlas ve stanovené lhůtě, je návrh rozpočtu považován za schválený;
15. vydání stanoviska k dohodě o úrovni poskytovaných služeb před uzavřením této dohody rektorem do tří týdnů;
16. vydání jednacího řádu rady univerzity.

(2) Rada univerzity nebo vždy nejméně dva členové rady univerzity společně jsou oprávněni se informovat o všech záležitostech univerzity. Stanovisko musí být vydáno radě univerzity a musí být projednáno na nejbližším zasedání rady univerzity. Orgány univerzity musí radě univerzity sdělit veškeré příslušné informace, předložit jednací spisy a podklady o záležitostech označených radou univerzity, provést radou nařízené šetření a nechat provést přezkoumání na místě.

(3) Rada univerzity se skládá z pěti, sedmi nebo devíti členů, kteří jsou nebo byli osobami činnými v odpovědných pozicích ve společnosti, především ve vědě, kultuře nebo hospodářské sféře, a mohou na základě svých vynikajících znalostí a zkušeností přispět k dosažení cílů a úkolů univerzity. O změně velikosti rady univerzity rozhoduje senát dvoutřetinovou většinou.

(4) Členy rady univerzity nemohou být členové spolkové nebo zemské vlády, členové Národní rady, Spolkové rady nebo jiného obecného zastupitelského sboru, funkcionáři politické strany ani osoby, jež nějakou z těchto funkcí vykonávaly v posledních čtyřech letech.

(5) Členy rady univerzity nemohou být příslušníci univerzity podle §§ 125, 132 a 133, zaměstnanci univerzity ani pracovníci spolkového ministerstva odpovědného za záležitosti univerzit. Členství ve více než jedné radě univerzity je nepřipustné. Obchodní vztahy mezi členem rady univerzity a univerzitou podléhají schválení radou univerzity, a to může být uděleno pouze tehdy, pokud se nejedná o podjatost. Členové rady univerzity musí bezodkladně ohlásit možné střety zájmů.

(6) Podle odst. 3 má rada univerzity následujících pět, sedm nebo devět členů:

1. dva, tři nebo čtyři členy, kteří jsou voleni senátem;
2. dva, tři nebo čtyři členy, kteří jsou jmenováni spolkovou vládou na návrh spolkového ministra;
3. dalšího člena, který je jmenován ve vzájemné shodě členy uvedenými pod bodem 1 a 2.

Senát a spolková vláda jmenují každý stejný počet členů, jmenování členů podle bodu 2 probíhá po volbě členů podle bodu 1.

(6a) Senát i spolková vláda budou při volbě, popř. jmenování členů rady univerzity analogicky uplatňovat § 11 odst. 2 bod 3 spolkového zákona o rovném zacházení. V radě univerzity tedy musí být zastoupeno alespoň 40 % žen. Při nedodržení náležitého podílu žen může pracovní skupina pro otázky rovného zacházení vznést do 31. března daného roku námitku nesprávného složení.

(7) Nedojde-li do 30. dubna daného roku k jmenování dalšího člena ve vzájemné shodě podle odst. 6 bodu 3, stanoví spolkový ministr přiměřenou dodatečnou lhůtu. Uplyne-li tato lhůta bez výsledku, bude tento člen rady univerzity vybrán senátem na trojí návrh prezidia Rakouské akademie věd. Prezidium Rakouské akademie věd musí trojí návrh předložit do jednoho měsíce od okamžiku stanovení lhůty spolkovým ministrem.

(8) Funkční období členů činí pět let a začíná 1. března daného roku. Pozvání na první schůzi rady univerzity rozesílá předseda předchozího funkčního období, případně rektor. Rada univerzity se musí bez odkladu ustavit a nejpozději do 30. dubna daného roku jmenovat dalšího člena (odst. 6 bod 3). Volba předsedy musí proběhnout do 30. dubna daného roku. Opětovné zvolení nebo opětovné jmenování člena je možné, pokud není celkově překročena doba deseti let funkčního období. Při předčasném odstoupení člena rady univerzity bude pro zbytek funkčního období zvolen nebo jmenován nový člen stejným způsobem jako člen, který odstoupil.

(9) Předseda rady univerzity je volen radou univerzity z kruhu členů prostou většinou.

(10) Členové rady univerzity jsou povinni vykonávat svou činnost s odpovídající pečlivostí.

(11) Členové rady univerzity obdrží za svoji činnost odměnu, kterou určuje rada univerzity. Odměna bude zveřejněna ve věstníku.

(12) Rada univerzity je usnášeníschopná, pokud je osobně přítomna alespoň polovina počtu členů stanoveného dle odst. 3. Hlasy jsou nepřenosné. Rada univerzity rozhoduje většinou hlasů, není-li v tomto spolkovém zákonu stanoveno jinak. Platí to i v případech, kdy jeden nebo více členů z rady

univerzity předčasně vystoupí, nebo ještě nebyl zvolen či jmenován nový člen či členové, nebo pokud ještě nebyl jmenován dodatečný člen.

(13) Členství v radě univerzity končí

1. uplynutím funkčního období;
2. zřeknutím se;
3. odvoláním;
4. smrtí;
5. uplynutím desetiletého funkčního období.

(14) Spolkový ministr může úředním rozhodnutím odvolat člena rady univerzity z funkce na základě závažného porušení povinnosti, trestně-právního odsouzení nebo na základě nedostatečné zdravotní způsobilosti. Odvolání vyžaduje souhlasná usnesení senátu i rektorátu, obě dvoutřetinovou většinou.

(15) Rektorát, předseda senátu, předseda pracovní skupiny pro otázky rovného zacházení a předseda vysokoškolských studentů na dotyčné univerzitě mají právo být vyslechnuti na jednáních rady univerzity u bodů programu jednání, které se týkají oblasti jejich působnosti. Předsedové obou závodních rad podle § 135 odst. 3 musí být pozváni a mají vždy právo účastnit se jednání, předkládat návrhy ke všem bodům programu jednání a přidávat na program jednání dodatečné body, které bezprostředně souvisejí s výkonem jejich funkce jako závodní rady v rámci jejich vnitrozávodní kompetence hájení zájmů podle ústavního zákona o práci, spolkového zákoníku č. 22/1974 a které spadají do kompetence rady univerzity. O těchto bodech jsou oprávněni hlasovat, přičemž příslušná rozhodnutí vyžadují dvoutřetinovou většinu přítomných. Předsedové obou závodních rad obdrží bez odkladu vždy po kopii protokolu zasedání rady univerzity.

• **Rektorát**

§ 22. (1) Rektorát vede univerzitu a zastupuje ji navenek. Zastává veškeré úkoly, které nejsou tímto spolkovým zákonem přiděleny jinému orgánu. K jeho úkolům patří zejména:

1. vypracování návrhu stanov a návrhů změn stanov k předložení senátu;
2. vypracování rozvojového plánu univerzity k předložení senátu a radě univerzity;
3. vypracování organizačního plánu univerzity k předložení senátu a radě univerzity;
4. vypracování návrhu dohody o úrovni poskytovaných služeb a rámcové dohody k předložení radě univerzity;
5. jmenování a odvolávání vedoucích organizačních jednotek;
6. uzavírání dohod o cílech s vedoucími organizačních jednotek;
7. přiřazování příslušníků univerzity (§ 94 odst. 1 bod 2 až 6) do jednotlivých organizačních jednotek;
8. přijímání studentů;
9. vybírání studijních příspěvků v zákonem stanovené výši;
- 9a. stanovování příspěvků na studijní program dle § 91 odst. 7;
10. podnět k hodnocení a zveřejňování výsledků hodnocení;
11. udělování oprávnění k výuce (*venia docendi*);
zřizování a rušení studijních oborů, stanovisko k osnovám, zákaz osnov nebo jejich změny, v případě, že odporují rozvojovému plánu nebo pokud není možné je pokrýt, nebo pokud odborný posudek zadaný rektorátem a splňující mezinárodně uznávaná vědecká kritéria dojde k závěru, že obsah osnov není dostatečný s ohledem na přípravu na vědecké a umělecké povolání a kvalifikaci pro výkon povolání, které vyžaduje uplatnění vědeckých a uměleckých poznatků a metod; při zrušení studijního oboru nebo zákazu osnov či jejich změně i při zadání znaleckého posudku musí být pokud možno dosažena shoda se senátem;
12. zřízení účetnictví a výkaznictví;
- 13.

14. vypracování návrhu rozpočtu k předložení radě univerzity a rozpočtovému oddělení;
- 14a. předání návrhu rozpočtu senátu pro informaci;
15. vypracování účetní uzávěrky a přehledu intelektuálního kapitálu;
16. vydání směrnic pro zplnomocnění zaměstnanců univerzity podle § 28 odst. 1,;
zřízení systému plánování a podávání zpráv, který zajistí plnění povinnosti univerzit podávat zprávy podle
17. zákonných předpisů a zadání spolkového ministra financí ohledně zřízení kontroly majetkové účasti a financí.

(2) Rektorátu podléhají veškeré instituce univerzity. Rektorát může vrátit rozhodnutí jiných orgánů s výjimkou usnesení rady univerzity, jsou-li takováto rozhodnutí podle názoru rektorátu v rozporu se zákony a nařízeními včetně stanov. V závažných případech musí být informována rada univerzity.

(3) Rektorát se skládá z rektora a až čtyř prorektorů. Při sestavování rektorátu je třeba zajistit, aby měl odpovídající kompetence v oblasti vědy i managementu a administrativního vedení.

(3a) Při navrhování, popřípadě při volbě prorektorů musí rektor i rada univerzity analogicky uplatňovat § 11 odst. 2 bod 3 spolkového zákona o rovném zacházení. Rektorát tedy musí mít alespoň 40 % žen. Při nedodržení náležitého podílu žen může pracovní skupina pro otázky rovného zacházení vznést námitku nesprávného složení.

(4) Rektor je předsedou rektorátu a jeho mluvčím.

(5) Rektorát rozhoduje většinou hlasů, není-li v jednacím řádu stanoveno jinak. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas rektora.

(6) Rektorát vydává jednací řád, jenž musí být schválen radou univerzity a musí být zveřejněn ve věstníku. V jednacím řádu musí být stanoveno, které body v programu jednání podle odst. 1 náležejí výhradně jednotlivým členům rektorátu, které body se týkají dvou členů rektorátu a které všech členů společně. Rozhodnutí v ekonomických záležitostech musí učinit vždy alespoň dva členové rektorátu. V jednacím řádu musí být také stanoveno oprávnění k zastupování.

(7) Členové rektorátu nejsou v této funkci vázáni žádnými pokyny nebo pověřeními (Čl. 81c odst. 1 spolkového ústavního zákona); prorektori také nejsou v této funkci vázáni žádnými pokyny nebo pověřeními rektora. Členové rektorátu jsou povinni vykonávat svou činnost s odpovídající pečlivostí.

• **Rektor**

§ 23. (1) Rektor má následující úkoly:

1. předseda nebo mluvčí rektorátu;
2. vypracování návrhu pro volbu prorektorů;
3. vedení úřadu univerzity;
4. vyjednávání a uzavírání dohod o úrovni poskytovaných služeb a rámcových dohod se spolkovým ministrem a bezodkladné předání informací o výsledku radě univerzity;
5. výkon funkce nejvyššího nadřízeného celého univerzitního personálu;
6. (Pozn.: zrušeno spolkovým zákoníkem I č. 81/2009)
7. rozhodování o výběru z návrhů na obsazení odvolacích komisí pro univerzitní profesory;
8. vedení odvolacích jednání;
9. uzavírání pracovních smluv a smluv o dílo;
10. udělování plných mocí podle § 28 odst. 1.

(2) Výběrové řízení na funkci rektora musí být vypsáno radou univerzity po odsouhlasení senátem nejpozději osm měsíců před předpokládaným uvolněním této funkce, popř. do tří měsíců od okamžiku odvolání nebo odstoupení. Rektorem může být zvolena pouze osoba s mezinárodními zkušenostmi a organizačními a ekonomickými schopnostmi vést univerzitu.

(3) Rektor je volen radou univerzity na trojí návrh senátu na čtyřleté funkční období. Rektor může být zvolen opakovaně.

(4) Pracovní smlouvu a dohodu o cílech s rektorem uzavírá rada univerzity.

(5) Rektor může být ze své funkce odvolán radou univerzity na základě závažného porušení povinností, trestně-právního odsouzení, nedostatečné zdravotní způsobilosti nebo na základě odůvodněné ztráty důvěry. Odvolání může na návrh senátu nebo z moci úřední provést rada univerzity. V prvním případě je v obou orgánech potřebná prostá většina všech členů, ve druhém případě je pro přijetí usnesení v radě univerzity potřebná dvoutřetinová většina všech členů, přičemž musí být vyslechnut senát. Účinností odvolání končí pracovní poměr rektora s univerzitou.

- **Vyhledávací komise**

§ 23a. (1) Nejpozději čtyři týdny po vypsání výběrového řízení musí být pro volbu rektora zřízena vyhledávací komise. K této vyhledávací komisi patří předseda rady univerzity a předseda senátu.

(2) Úkoly vyhledávací komise jsou následující:

1. přezkoumání obdržených kandidatur na funkci rektora;

2. aktivní hledání kandidátů na funkci rektora;

vypracování návrhu na volbu rektora a jeho předložení senátu nejpozději do čtyř měsíců od vypsání
3. výběrového řízení. Návrh musí obsahovat tři nejvhodnější kandidáty na obsazení této funkce; vyhledávací komise je oprávněna do návrhu zahrnout s jejich souhlasem i kandidáty, kteří se o funkci neucházeli.

(3) Trojí návrh vypracovaný vyhledávací komisí není závazný.

(4) Při vypracování návrhu dle odst. 2 bodu 3 musí být dodržován zákaz diskriminace v souladu se spolkovým zákonem o rovném zacházení.

(5) Vyhledávací komise rozhoduje jednomyslně.

(6) Je-li vyhledávací komise ve smyslu odst. 2 bodu 3 v prodlení, provede rada univerzity do čtyř týdnů náhradní výkon. Trojí návrh vypracovaný radou univerzity v rámci náhradního výkonu není závazný.

- **Opětovné zvolení rektora**

§ 23b. (1) Projeví-li úřadující rektor před vypsáním výběrového řízení na tuto funkci zájem být znovu zvolen, může proběhnout opětovná volba bez výběrového řízení, pokud s tím dvoutřetinovou většinou souhlasí jak senát, tak i rada univerzity.

(2) Uchází-li se úřadující rektor o tuto funkci, bude v každém případě zařazen do návrhu vyhledávací komise.

- **Prorektoři**

§ 24. (1) Počet a rozsah působnosti prorektorů určuje rektor. Senátu náleží právo vyjádřit stanovisko.

(2) Prorektory volí rada univerzity na návrh rektora a po vyslechnutí senátu na funkční období, které odpovídá funkčnímu období rektora. Prorektoři mohou být voleni opakovaně.

(3) Pokud rektor ukončí funkci před uplynutím funkčního období nebo pokud v okamžiku uplynutí funkčního období není zvolen nový rektor, končí funkce prorektorů v okamžiku, kdy nastoupí do funkce prorektoři zvolení na návrh nového rektora.

(4) Prorektor může být radou univerzity odvolán z funkce na základě závažného porušení povinností, trestně-právního odsouzení, nedostatečné zdravotní způsobilosti nebo na základě odůvodněné ztráty důvěry. Rektor může radě univerzity podat podnět k odvolání prorektora. K odvolání je nutná dvoutřetinová většina všech členů rady univerzity, přičemž musí být vyslechnut senát. Účinností odvolání končí pracovní poměr prorektora s univerzitou.

- **Senát**

§ 25. (1) Senát má následující úkoly:

1. vydání a změny stanov na návrh rektorátu;
2. odsouhlasení návrhu rozvojového plánu vypracovaného rektorátem během dvou měsíců; nevysloví-li senát ve stanovené lhůtě souhlas, bude rozvojový plán přesto předán radě univerzity;
3. odsouhlasení návrhu organizačního plánu vypracovaného rektorátem během dvou měsíců; nevysloví-li senát ve stanovené lhůtě souhlas, bude organizační plán přesto předán radě univerzity;
4. změna velikosti rady univerzity a volba členů rady univerzity (§ 21 odst. 6 bod 1, odst. 6a a odst. 7);
odsouhlasení výběrového řízení na funkci rektora do dvou týdnů od předložení radou univerzity; pokud senát do dvou týdnů souhlas odepře, musí rada univerzity neprodleně předložit nový text výběrového řízení;
5. pokud senát opět nevysloví ve stanovené lhůtě souhlas, přechází odpovědnost za výběrové řízení na spolkového ministra. Nedospěje-li senát do dvou týdnů k rozhodnutí, bude výběrové řízení přesto uskutečněno;
- 5a. podání trojího návrhu radě univerzity pro volbu rektora s ohledem na návrh vyhledávací komise nejpozději do čtyř týdnů od předložení návrhu. Pokud se senát odchýlí od návrhu vyhledávací komise, musí k trojímu návrhu určenému radě univerzity přiložit písemné odůvodnění svého rozhodnutí. Při podání trojího návrhu musí být dodržen zákaz diskriminace v souladu se spolkovým zákonem o rovném zacházení;
6. vydání stanoviska k návrhům rektora týkajícím se prorektorů (počet, rozsah působnosti a navržení kandidátů);
7. spoluúčast při odvolávání členů rady univerzity, rektora a prorektorů;
8. spoluúčast na habilitačních řízeních;
9. spoluúčast na odvolacích řízeních;
10. vydání a změny osnov pro řádné studium a studijní programy (§§ 56 a 57) v souladu s § 22 odst. 1 bod 12 a § 54 odst. 10;
11. stanovení akademických hodností a označení pro absolventy univerzitních studijních programů;
12. rozhodování o studijních záležitostech ve druhé instanci;
13. stanovení kategorií pro účelové využití studijních příspěvků hrazených studenty;
14. využití kolegiálních orgánů s rozhodovací pravomocí či bez ní (odst. 7 a 8);
15. vydávání směrnic týkajících se činnosti kolegiálních orgánů;
16. povolení přijímat usnesení kolegiálních orgánů s rozhodovací pravomocí;
17. vydání stanoviska pro rektorát před přiřazením osob k jednotlivým organizačním jednotkám rektorátem;
18. zřízení pracovní skupiny pro otázky rovného zacházení;
19. nominace ženského a mužského člena do rozhodčí komise.
20. (Pozn.: zrušeno spolkovým zákoníkem I č. 81/2009)

(2) Senát sestává z osmnácti nebo dvaceti šesti členů. O změně velikosti senátu rozhoduje senát dvoutřetinovou většinou.

(3) Senátu přísluší zástupci univerzitních profesorů včetně vedoucích organizačních jednotek s výzkumnými a pedagogickými úkoly nebo úkoly týkajícími se rozvoje a zpřístupňování umění a výuky umění, kteří nejsou univerzitní profesori, skupiny uvedené v § 94 odst. 2 bodu 2 včetně lékařů, kteří se školí na odborné lékaře v souladu s § 94 odst. 3 bodem 6, zástupci všeobecného univerzitního personálu a studentů.

(3a) Počet zástupců těchto skupin je stanoven následovně:

1. Má-li senát má osmnáct členů:
  - devět zástupců univerzitních profesorů včetně vedoucích organizačních jednotek s výzkumnými a pedagogickými úkoly nebo úkoly týkajícími se rozvoje a zpřístupňování umění a výuky umění, kteří nejsou univerzitní profesori;
  - čtyři zástupci skupiny univerzitních docentů a vědeckých a uměleckých pracovníků ve výzkumné, umělecké a pedagogické oblasti včetně lékařů, kteří se školí na odborné lékaře;

- čtyři zástupci studentů;
- jeden zástupce všeobecného univerzitního personálu.

2. Má-li senát dvacet šest členů:

- třináct zástupců univerzitních profesorů včetně vedoucích organizačních jednotek s výzkumnými a pedagogickými úkoly nebo úkoly týkajícími se rozvoje a zpřístupňování umění a výuky umění, kteří nejsou univerzitní profesori;
- šest zástupců skupiny univerzitních docentů a vědeckých a uměleckých pracovníků ve výzkumné, umělecké a pedagogické oblasti včetně lékařů, kteří se školí na odborné lékaře;
- šest zástupců studentů;
- jeden zástupce všeobecného univerzitního personálu.

(4) Členové a náhradní členové senátu jsou jmenováni následovně:

- Zástupce univerzitních profesorů volí všichni univerzitní profesori (§ 97) a vedoucí organizačních jednotek s
1. výzkumnými a pedagogickými úkoly nebo úkoly týkajícími se rozvoje a zpřístupňování umění a výuky umění, kteří nejsou univerzitní profesori.

Zástupce skupiny uvedené v § 94 odst. 2 bodu 2 včetně lékařů, kteří se školí na odborné lékaře v souladu s § 94 odst. 3 bodem 6, volí všichni univerzitní docenti (§ 122 odst. 3) a vědečtí a umělečtí zaměstnanci ve

2. výzkumné, umělecké a pedagogické oblasti včetně lékařů, kteří se školí na odborné lékaře v souladu s § 94 odst. 3 bodem 6. Na univerzitách dle § 6 bodu 1 až 15 musí být mezi zvolenými osobami alespoň jedna osoba s oprávněním k výuce (venia docendi).
3. Zástupce všeobecného univerzitního personálu volí všichni příslušníci všeobecného univerzitního personálu s výjimkou lékařů, kteří se školí na odborné lékaře v souladu s § 94 odst. 3 bodem 6.
4. Zástupci studentů jsou vysíláni (§ 23 odst. 1 zákona o studentech vysokých škol z roku 1998 – vysokoškolský zákon 1998, spolkový zákoník I č. 22/1999).

(4a) Při přípravě volebních návrhů pro volené zástupce skupin dle odst. 4 bodu 1, 2 a 3 musí být analogicky uplatněn § 11 odst. 2 bodu 3 spolkového zákona o rovném zacházení. Volební návrhy pro volené zástupce skupin dle odst. 4 bodu 1, 2 a 3 proto musí u každé skupiny obsahovat alespoň 40 % žen. Veškeré volební návrhy schválené volební komisí musí být předloženy pracovní skupině pro otázky rovného zacházení. Ta do jednoho týdne rozhodne, zda volební návrh obsahuje dostatečný podíl žen. Pokud pracovní skupina pro otázky rovného zacházení rozhodne, že volební návrh neobsahuje dostatečný počet žen, podá rozhodčí komisi námitku závadnosti volebního návrhu. Pokud rozhodčí komise rozhodne, že byla námitka vznesena právem, vrátí volební komise volební návrh kandidující skupině k opravě.

(5) Funkční období senátu činí tři roky a začíná 1. října příslušného roku.

(6) Senát je usnášeníschopný, je-li přítomna alespoň polovina členů. Rozhoduje většinou hlasů, pokud tento spolkový zákon nestanoví jinak.

(7) Senát může zřizovat kolegiální orgány za účelem poradenství nebo rozhodování o jeho jednotlivých úkolech.

(7a) Při složení kolegiálních orgánů zřizovaných senátem musí být analogicky uplatněn § 11 odst. 2 bod 3 spolkového zákona o rovném zacházení. Kolegiální orgány zřízené senátem proto musí mít alespoň 40 % žen. Při nedodržení potřebného podílu žen může pracovní skupina pro otázky rovného zacházení vznést námitku nesprávného složení.

(8) Kolegiální orgány s rozhodovací pravomocí musí být použity v následujících záležitostech:

1. habilitační řízení (§ 103),
2. odvolací řízení (§ 98),
3. studijní záležitosti dle § 25 odst. 1 bodu 10.

K usnesení o použití kolegiálního orgánu dle bodu 1 a 2 je kromě ostatních náležitostí pro usnášení potřebná většina přítomných členů skupiny v souladu s odst. 4 bodu 1 včetně ostatních členů senátu s právem učit.

(9) Počet členů kolegiálních orgánů podle odst. 8 nesmí překročit polovinu počtu členů senátu. V kolegiálních orgánech podle odst. 8 bodu 3 představují studenti alespoň čtvrtinu členů. Kolegiální orgány podle odst. 7 musí ve svém složení odpovídat poměru zástupců jednotlivých skupin v senátu.

(10) Kolegiální orgány se podle odst. 7 a odst. 8 bodu 3 zřizují nejdéle na dobu funkčního období senátu. Tyto kolegiální orgány jsou vázány směrnicemi senátu a rozhodují jeho jménem. Senát může plnou moc k rozhodování udělenou podle odst. 7 kdykoli odvolat. Usnesení kolegiálních orgánů podle odst. 7 a odst. 8 bodu 3 musí být schválena senátem.

(11) Při určení kategorií pro účelové využití studijních příspěvků hrazených studenty podle odst. 1 bodu 13 musí senát v každém případě zohlednit kategorii určenou zástupci studentů v senátu.

• 2. Pododdíl

Podpora výzkumu, výzkum na zakázku a plné moci

Podpora výzkumu a výzkum na zakázku

§ 26. (1) Příslušníci vědeckého a uměleckého univerzitního personálu jsou oprávněni na univerzitě realizovat ve svém oboru i výzkumné záměry nebo umělecké práce, které nejsou financovány z rozpočtu univerzity, nýbrž z výzkumných zakázek třetích stran, z prostředků na podporu výzkumu nebo z jiných příspěvků třetích stran. Realizace takových záměrů spadá do univerzitního výzkumu.

(2) Předpokladem pro realizaci záměru podle odst. 1 na univerzitě je, že nebude ohroženo

1. plnění povinností vyplývajících z pracovního poměru,
2. plnění úkolů příslušné organizační jednotky univerzity ve výzkumu nebo rozvoji a zpřístupňování umění a v pedagogické oblasti a
3. nebudou omezena práva a povinnosti jiných příslušníků univerzity.

(3) Za využití personálu a věcných prostředků univerzity k realizaci výzkumných zakázek nebo uměleckých prací z pověření třetích stran musí být univerzitě poskytnuta plná náhrada nákladů. O využití této náhrady nákladů rozhoduje rektorát.

(4) Záměr dle odst. 1 musí vedoucí projektu oznámit rektorátu před zamýšleným přijetím a realizací. Záměr může být zamítnut, pouze pokud nejsou splněny předpoklady odst. 2 nebo není uzavřena dohoda o plné náhradě nákladů.

(5) O použití projektových prostředků rozhoduje vedoucí projektu. Prostředky na záměry dle odst. 1 spravuje univerzita a mohou být použity výlučně na pokyn vedoucího projektu.

(6) Pracovníci účastníci se záměru dle odst. 1 musí být na návrh příslušníka univerzity, který tento záměr realizuje, proti úhradě personálních nákladů přijati univerzitou do pracovního poměru na dobu určitou.

• Plné moci

§ 27. (1) Každý vedoucí organizační jednotky je oprávněn jménem univerzity a v souvislosti s jejími úkoly

1. nabývat majetek a práva prostřednictvím neúplatných právních úkonů,
2. přijímat finanční podporu jiných právních subjektů,
3. uzavírat smlouvy o realizaci vědeckých nebo uměleckých prací a o analýzách a nálezech z pověření třetích stran, pokud tyto práce slouží vědeckému výzkumu (rozvoji a zpřístupňování umění),
4. provádět státem autorizované technické zkušební a posudkové činnosti, pokud je dotyčné univerzitní zařízení uznáno jako státem autorizovaný zkušební ústav,

5. využívat majetek a práva nabytá na základě právních úkonů dle bodů 1 až 4 ke splnění účelů organizační jednotky.

V případě zneužití může rektorát toto oprávnění odejmout.

(2) Každého příslušníka univerzity odpovědně pověřeného plněním smluv dle odst. 1 bodu 3 (vedoucí projektu) je třeba zmocnit k provádění právních úkonů nutných k plnění smlouvy a k disponování peněžními prostředky v rámci příjmů z této smlouvy. Tyto plné moci musí být zveřejněny ve věstníku univerzity.

(3) Za využití personálu a věcných prostředků univerzity k realizaci zakázek třetích stran (odst. 1 body 3 a 4) musí být univerzitě poskytnuta plná náhrada nákladů. O využití této náhrady nákladů rozhoduje rektorát.

(4) Prostředky od třetích stran, které univerzita obdrží na základě činností dle odst. 1, musí být použity na účely té organizační jednotky, k níž je přiřazen zaměstnanec s podpisovým právem, nejsou-li tyto prostředky určeny na jiný konkrétní účel. K plnění povinností univerzity na základě právních úkonů dle odst. 1 je nejprve třeba použít prostředky, které jsou účelově určeny příslušné organizační jednotce.

(5) Příslušníci univerzity oprávnění dle odst. 1 nebo zplnomocnění dle odst. 2 musí rektorát informovat o realizaci svých uzavřených právních úkonů.

- **§ 28.** (1) Rektor může s ohledem na směrnice vydaných rektorátem určit, kteří zaměstnanci univerzity smějí uzavírat právní úkony jménem univerzity. Tyto plné moci musí být zveřejněny ve věstníku univerzity.

(2) § 27 odst. 4 a 5 platí analogicky.

• III. ČÁST

Příslušníci univerzity

1. Oddíl

Členění

§ 94. (1) Mezi příslušníky univerzity patří:

1. studenti (§ 51 odst. 3),
2. držitelé výzkumných stipendií,
3. (Pozn.: zrušeno spolkovým zákoníkem I č. 96/2004)
4. vědecký a umělecký univerzitní personál,
5. všeobecný univerzitní personál,
6. soukromí docenti (§ 102),
7. emeritní univerzitní profesori,
8. univerzitní profesori ve výslužbě.

(2) K vědeckému a uměleckému univerzitnímu personálu patří:

1. univerzitní profesori,
2. univerzitní docenti a vědečtí a umělečtí pracovníci ve výzkumné, umělecké a pedagogické oblasti.

(3) K všeobecnému univerzitnímu personálu patří:

1. administrativní personál,
2. technický personál,

3. personál knihovny,
4. zdravotnický personál,
5. lékaři k výlučnému plnění úkolů v rámci veřejného zdravotnického zařízení,
6. lékaři školící se na odborné lékaře.

- **2. Oddíl**

Držitelé výzkumných stipendií a lékaři
školící se na odborné lékaře

Držitelé výzkumných stipendií

§ 95. Držitelé výzkumných stipendií jsou studenti nebo absolventi doktorandského studia (post doc), kteří na univerzitě pracují v rámci stipendia na výzkumném projektu. Přiznáním stipendia nevzniká pracovní poměr s univerzitou a nedochází ke změně stávajícího pracovního poměru.

- **Lékaři školící se na odborné lékaře**

§ 96. Lékaři školící se na odborné lékaře mají po dobu svého vzdělávání s univerzitou uzavřen pracovní vzdělávací poměr na dobu určitou. Jejich úkoly vyplývají z právních předpisů pro vzdělávání lékařů.

- **3. Oddíl**

Vědecký a umělecký univerzitní personál

Univerzitní profesori

§ 97. (1) Univerzitní profesori jsou odpovědní za výzkum nebo rozvoj a zpřístupňování umění a za výuku ve svém oboru a mají s univerzitou uzavřen pracovní poměr na dobu určitou či neurčitou. Jsou zaměstnání na plný nebo částečný úvazek.

(2) Univerzitními profesory mohou být jmenováni tuzemští nebo zahraniční vědci nebo umělci s potřebně vysokou vědeckou nebo uměleckou a profesní kvalifikací v oboru, který odpovídá místu, jež má být obsazeno.

(3) Univerzitní profesori jsou jmenováni rektorem poté, co proběhne jmenovací řízení dle § 98 nebo § 99.

- **Jmenovací řízení pro univerzitní profesory**

§ 98. (1) Odborné vymezení místa univerzitního profesora, které má být obsazeno na dobu neurčitou nebo na dobu určitou delší než tři roky, je třeba stanovit v rozvojovém plánu.

(2) Na každé místo musí rektorát vypsát veřejné výběrové řízení v tuzemsku a zahraničí. Jako kandidáty lze do jmenovacího řízení zahrnout s jejich souhlasem i vědce nebo umělce, kteří se o místo neucházeli.

(3) Univerzitní profesori zastoupení v senátu musí na návrh univerzitních profesorů daného oboru jmenovat alespoň dva hodnotitele, z nichž je alespoň jeden externí. Tento úkol však také mohou přenést na univerzitní profesory dané a příbuzné oblasti. Rektor má právo jmenovat dalšího hodnotitele.

(4) Senát musí vytvořit jmenovací komisi, která obdrží plnou moc k rozhodování. Univerzitní profesori tvoří více než polovinu členů a minimálně jeden člen je z řad studentů.

(5) Jmenovací komise musí prověřit, zda předložené žádosti splňují kritéria výběrového řízení, a vyloučit žádosti, které kritéria výběrového řízení očividně nesplňují. Zbývající žádosti budou předány hodnotitelům, kteří posoudí způsobilost uchazečů pro vypsání místa univerzitního profesora.

(6) Rektor musí všem způsobilým kandidátům poskytnout příležitost prezentovat se přiměřeným způsobem alespoň v dané a příbuzné oblasti.

(7) Jmenovací komise vypracuje na základě posudků a stanovisek odůvodněný návrh na obsazení místa, jenž bude obsahovat tři kandidáty, kteří jsou pro obsazení vypsaneho místa nejvhodnější. Návrh obsahující méně než tři kandidáty musí obsahovat zvláštní odůvodnění.

(8) Rektor musí o výběru rozhodnout na základě návrhu na obsazení, nebo musí návrh na obsazení vrátit jmenovací komisi, neobsahuje-li nejvhodnější kandidáty.

(9) Rektor musí před zahájením jmenovacích jednání oznámit své rozhodnutí o výběru pracovní skupině pro otázky rovného zacházení. Pracovní skupina má právo podat do dvou týdnů stížnost. O této stížnosti vydá rozhodčí komise úřední rozhodnutí.

(10) Pokud rozhodčí komise stížnost zamítne, může rektor zahájit jmenovací jednání. Pokud rozhodčí komise stížnosti vyhoví, pozbývá rozhodnutí o výběru účinnosti. Nové rozhodnutí o výběru musí být učiněno s ohledem na právní názor zastupovaný rozhodčí komisí.

(11) Rektor vede jmenovací jednání a s vybraným kandidátem uzavře pracovní smlouvu.

(12) Univerzitní profesor získá uzavřením pracovní smlouvy s univerzitou oprávnění k výuce (venia docendi) v oboru, v němž byl jmenován. Případně dříve nabyté oprávnění k výuce tím zůstává nedotčeno.

(13) Oprávnění k výuce (venia docendi) univerzitního profesora v pracovním poměru na dobu určitou zaniká uplynutím pracovního poměru.

- **Zkrácené jmenovací řízení pro univerzitní profesory**

§ 99. (1) Pokud má být univerzitní profesor přijat na dobu maximálně pěti let, nebude § 98 odst. 1 a 3 až 8 uplatněn. Jmenování může být prodlouženo jen po uskutečnění jmenovacího řízení dle § 98.

(2) Rektor musí kandidáta na místo, které má být obsazeno, vybrat na návrh nebo po vyslechnutí univerzitních profesorů odborné oblasti univerzity, k níž dané místo náleží.

(3) Nařízením rektorátu, které musí schválit rada univerzity, lze jednorázově stanovit počet míst pro univerzitní profesory určených na dobu až šesti let a pouze pro univerzitní docenty dle § 94 odst. 2 bodu 2. Jejich počet může odpovídat maximálně 20 % míst dle § 122 odst. 2 bodu 4. § 98 odst. 1 až 8 nebudou uplatněny. Tato místa musí být vypsána ve věstníku univerzity. Rektor musí místa obsadit po uskutečnění výběrového řízení, které odpovídá mezinárodním standardům pro zvýšení konkurenceschopnosti. Jmenování může rektor prodloužit na dobu neurčitou pouze po uskutečnění kvalifikační zkoušky. Obsahem kvalifikační zkoušky je kvalita vědeckých a pedagogických výsledků za posledních pět let. Uskutečnění kvalifikační zkoušky musí odpovídat mezinárodním standardům pro zvýšení konkurenceschopnosti. Žádost na prodloužení na dobu neurčitou lze podat po dokončeném pátém roce.

- **Vědečtí a umělečtí pracovníci ve výzkumné, umělecké a pedagogické oblasti**

§ 100. (1) Vědečtí a umělečtí pracovníci ve výzkumné, umělecké a pedagogické oblasti musí vykazovat kvalifikaci odpovídající jejich předpokládanému uplatnění. Ve svém oboru budou pracovat na plnění úkolů univerzity ve výzkumu nebo rozvoji a zpřístupňování umění a v pedagogické oblasti. S univerzitou mají uzavřen pracovní poměr a jsou zaměstnání na plný či částečný úvazek.

(2) Univerzita musí v souladu s odst. 1 podporovat další profesní vzdělávání zaměstnanců.

(3) Vědecký a umělecký personál ve výzkumné, umělecké a pedagogické oblasti se skládá z osob činných na hlavní a vedlejší pracovní poměr.

(4) Osoby činné na vedlejší pracovní poměr jsou osoby, které

1. působí výlučně v pedagogické oblasti a

2. nevyučují více než čtyři hodiny týdně v každém semestru a

prokazatelně podléhají jiné plné povinnosti platit příspěvky na sociální zabezpečení na základě příjmů

3. v rozsahu minimálně 60 % maximálního základu pro výměr příspěvků dle § 108 všeobecného zákona o sociálním zabezpečení – ASVG, spolkový zákoník č. 198/1955.

(5) Pedagogický personál na vedlejší pracovní poměr má s univerzitou uzavřen volný služební poměr; bez předchozího souhlasu univerzity se může nechat zastupovat jinými vhodnými osobami.

(6) § 98 ArbVG (právo na informace o personálu) platí i pro skupinu osob činných na vedlejší pracovní poměr, i když jsou ve volném služebním poměru nebo pracují jako osoby samostatně výdělečně činné.

• 4. Oddíl

Všeobecný univerzitní personál

§ 101. (1) Příslušníci všeobecného univerzitního personálu musí vykazovat odbornou kvalifikaci potřebnou k plnění svých úkolů. S univerzitou mají uzavřen pracovní poměr a jsou zaměstnáni na plný či částečný úvazek.

(2) Univerzita musí v souladu s odst. 1 podporovat další profesní vzdělávání zaměstnanců.

(3) Pro personál knihoven všech univerzit je třeba zajistit jednotné vzdělání v oblasti knihovnictví, informačních a dokumentačních služeb.

• 5. Oddíl

Soukromí docenti, habilitace, emeritní pracovníci

Univerzitní profesori a univerzitní profesori ve výslužbě

Soukromí docenti

§ 102. Soukromí docenti jsou osoby, jimž univerzita na základě jejich vědecké nebo umělecké kvalifikace udělila oprávnění k výuce (venia docendi) pro vědecký nebo umělecký obor. V této funkci nemají s univerzitou uzavřen pracovní poměr.

• **Habilitace**

§ 103. (1) Rektorát je oprávněn udělit na základě žádosti oprávnění k výuce (venia docendi) pro celý vědecký nebo umělecký obor. Požadované oprávnění k výuce musí spadat do působnosti univerzity. S udělením oprávnění k výuce je spojeno právo svobodně provozovat vědeckou nebo uměleckou výuku na této univerzitě prostřednictvím jejích zařízení a vést a posuzovat vědecké nebo umělecké práce (§§ 81 až 83, § 124).

(2) Předpokladem pro udělení oprávnění k výuce je doklad o vynikající vědecké nebo umělecké kvalifikaci a opakované pedagogické činnosti na uznaných postsekundárních vzdělávacích zařízeních jako doklad o didaktických schopnostech uchazeče.

(3) Předložené písemné práce musí

1. být po metodologické stránce bez námitek,
  2. obsahovat nové vědecké výsledky a
  3. dokládat vědecké zvládnutí habilitačního předmětu a schopnost přispívat k jeho dalšímu rozvoji.
- Předložené umělecké práce musí dokládat schopnost zastupovat umělecký předmět v rozsahu požadovaného oprávnění k výuce.

(4) Žádost u udělení oprávnění k výuce musí být adresována rektorátu. Rektorát musí žádost předat senátu, není-li nutné ji vrátit z důvodu chybějící kompetence univerzity.

(5) Univerzitní profesori zastoupení v senátu musí na návrh univerzitních profesorů dané oblasti jmenovat alespoň dva zástupce daného habilitačního předmětu, z nichž je alespoň jeden externí, jako hodnotitele předložených vědeckých nebo uměleckých prací. Tento úkol však také mohou přenést na univerzitní profesory dané a odborně příbuzné oblasti.

(6) Univerzitní profesori dané a příbuzné oblasti mají právo vydat k posudkům stanovisko.

(7) Senát musí vytvořit habilitační komisi, která obdrží plnou moc k rozhodování. Univerzitní profesori tvoří více než polovinu členů habilitační komise a minimálně jeden člen je z řad studentů.

(8) Habilitační komise rozhoduje na základě posudků a stanovisek.

(9) Rektorát vydává na základě usnesení habilitační komise rozhodnutí k žádosti o udělení oprávnění k výuce. Proti tomuto rozhodnutí není povolen žádný řádný právní prostředek.

(10) Rektorát musí usnesení habilitační komise zamítnout, dojde-li k porušení podstatných zásad řízení.

(11) Udělením oprávnění k výuce (venia docendi) nevzniká pracovní poměr ani se stávající pracovní poměr s univerzitou nemění (soukromý docent).

- **Emeritní univerzitní profesori a univerzitní profesori ve výslužbě**

§ 104. (1) Emeritní univerzitní profesori a univerzitní profesori ve výslužbě nemají uzavřen aktivní pracovní poměr se státem nebo univerzitou.

(2) Mají právo nadále vykonávat své oprávnění k výuce (venia docendi) na univerzitě, na níž byli před emeritováním nebo před odchodem či přeložením do výslužby v aktivním pracovním poměru, a v rámci svého oprávnění k výuce vyučovat a pořádat zkoušky.

- **6. Oddíl**

Všeobecná ustanovení

Svoboda svědomí a výzkumu

§ 105. Žádný příslušník univerzity nesmí být proti svému svědomí nucen k účasti na jednotlivých vědeckých nebo uměleckých pracích. Z odmítnutí účasti pro něj nesmí vyplývat žádné nevýhody. Dotyčný příslušník univerzity však musí o svém odmítnutí písemně informovat svého nadřízeného.

- **Zhodnocení duševního vlastnictví**

§ 106. (1) Každý příslušník univerzity má právo samostatně zveřejňovat vlastní vědecké nebo umělecké práce. Při zveřejnění výsledků výzkumu nebo rozvoje a zpřístupňování umění musí být příslušníci univerzity, kteří k této práci po vědecké nebo umělecké stránce přispěli, uvedeni jako spoluautoři.

(2) Na služební vynálezy dle § 7 odst. 3 zákona o patentech, spolkový zákoník č. 259/1970, které jsou učiněny na univerzitě v rámci veřejnoprávního nebo soukromoprávního služebního poměru nebo pracovního vzdělávacího poměru se státem nebo v rámci pracovního nebo pracovního vzdělávacího poměru s univerzitou, se vztahuje zákon o patentech, přičemž univerzita je považována za zaměstnavatele dle § 7 odst. 2 zákona o patentech.

(3) O každém služebním vynálezu musí být neprodleně informován rektorát. Pokud si chce univerzita na služební vynález nebo právo jeho užívání činit plný nárok, musí rektorát tuto skutečnost do tří měsíců sdělit vynálezci. Jinak toto právo náleží vynálezci.

- **IV. ČÁST**

Personální právo

Výběrové řízení a přijímání

§ 107. (1) Na všechna volná místa, která mají být obsazena, musí rektorát vypsát veřejné výběrové řízení. Na místa pro vědecký a umělecký personál dle § 94 odst. 1 bodu 4 musí být vypsáno mezinárodní výběrové řízení, pokrývající alespoň EU. Lhůta výběrového řízení musí činit minimálně tři týdny.

(2) Od výběrového řízení lze upustit v následujících případech:

1. při obsazování míst, která jsou určena výlučně pro pedagogické úkoly s nízkým počtem hodin (učební úvazek), a

2. u míst na časově omezené projekty financované z prostředků třetích stran, kterým předcházelo kvalifikované výběrové řízení, pokud to neodporuje ustanovením investora.

(3) Pracovní smlouvy uzavírá rektor na návrh nebo po vyslechnutí vedoucího organizační jednotky a přímého nadřízeného, jemuž je místo, které má být obsazeno, přiřazeno.

(4) Pracovní smlouvy pro zaměstnance na záměrech dle § 27 odst. 1 bodu 3 a pro zaměstnance, kteří jsou financováni z účelově vázaných prostředků na podporu výzkumu, uzavírá rektor na návrh přímého nadřízeného, jemuž je místo, které má být obsazeno, přiřazeno.

(5) Pracovní smlouvy s univerzitními profesory uzavírá rektor po uskutečnění jmenovacího řízení dle §§ 98 nebo 99.

- **Právní základy pracovních poměrů**

§ 108. (1) Pokud zákon nestanoví jinak, platí pro pracovní poměry s univerzitou zákon o zaměstnancích, spolkový zákoník č. 292/1921.

(2) Univerzity společně vytvářejí zastřešující svaz univerzit, do nějž rektorát každé univerzity vysílá zástupce. Zastřešující svaz se dohodne na jednácím řádu a volí většinou hlasů předsedu.

(3) Zastřešující svaz je způsobilý uzavírat za univerzity, které do něj patří, kolektivní smlouvy za stranu zaměstnavatele ve smyslu zákoníku práce, spolkový zákoník č. 22/1974. Kolektivní smlouva uzavřená zastřešujícím svazem platí pro všechny zaměstnance univerzit sdružených v zastřešujícím svazu.

(4) Způsobilost zastřešujícího svazu uzavírat kolektivní smlouvy má přednost vůči způsobilosti uzavírat kolektivní smlouvy jiných zájmových zastoupení nebo profesních sdružení zaměstnavatelů.

(5) Za účelem jednoznačné identifikace ve služebních záležitostech lze používat osobní identifikační číslo univerzitního personálu odvozené prostřednictvím specifického kódování pro jednotlivé oblasti z čísla ZMR (centrálního rejstříku přihlašovaných osob) (§ 16 odst. 4 zákona o hlášení z roku 1991, spolkový zákoník č. 9/1992).

- **Zvláštní zákonná úprava pro příslušníky zařízení soudní medicíny**

§ 108a. Zaměstnanci, kteří náleží zařízení pro soudní medicínu, se musí v rámci svých úkolů podílet na vypracování posudků a nálezů v soudních řízeních. Zadavatelem posudků a nálezů je příslušný orgán činný v trestním řízení, popř. soudní orgán.

- **Trvání pracovních poměrů**

§ 109. (1) Pracovní poměry lze uzavírat na dobu neurčitou nebo určitou. Pokud není v tomto spolkovém zákoně určeno jinak, mohou být pracovní poměry na dobu určitou uzavírány na dobu maximálně šesti let, jinak je pracovní smlouva neúčinná.

(2) Několikanásobné bezprostředně navazující časové omezení je možné jen u zaměstnanců, kteří jsou zaměstnáni v rámci projektů financovaných z prostředků třetích stran nebo v rámci výzkumných projektů, u personálu využívaného výlučně k pedagogické činnosti a u náhradních sil. Celková doba takových bezprostředně navazujících pracovních poměrů jednoho zaměstnance nesmí překročit šest let, v případě zaměstnanců na částečný úvazek osm let. V případě věcného odůvodnění, zejména pro pokračování nebo dokončení výzkumných projektů a publikací, je možné další jednorázové prodloužení celkem na dobu deseti let, u zaměstnání na částečný úvazek celkem na dvanáct let.

- **Zvláštní zákonné úpravy pracovní doby a pracovního klidu pro vědecký a umělecký personál univerzity**

§ 110. (1) Místo ustanovení zákona o pracovní době, spolkový zákoník č. 461/1969, a zákona o pracovním klidu, spolkový zákoník č. 144/1983 platí pro vědecký a umělecký personál univerzity následující ustanovení. Výjimku představuje vědecký personál, pro nějž platí zákon o pracovní době ve zdravotnických zařízeních, a vedoucí zaměstnanci univerzity, jimž jsou do vlastní odpovědnosti přeneseny důležité vedoucí úkoly.

(2) Ve smyslu tohoto ustanovení je:

1. pracovní doba: doba od zahájení do ukončení práce bez přestávek a doby na odpočinek, zahrnuje běžnou pracovní dobu a práci v rámci přesčasů;
2. denní pracovní doba: pracovní doba v průběhu nepřetržitého období 24 hodin;
3. týdenní pracovní doba: pracovní doba v průběhu období od pondělí do neděle včetně;
4. noc: období mezi 22. a 6. hodinou;
5. noční zaměstnanec: zaměstnanec, který pravidelně, nebo nestanoví-li kolektivní smlouva jinak, minimálně po 48 nocí v kalendářním roce pracuje minimálně tři hodiny v noci.

(2a) Běžná týdenní pracovní doba činí 40 hodin, není-li v kolektivní smlouvě dohodnuto jinak.

(3) Denní pracovní doba nesmí překročit 13 hodin. Týdenní pracovní doba nesmí v započítacím období maximálně 17 týdnů v průměru překročit 48 hodin a v jednotlivých týdnech započítacího období 60 hodin.

(4) Denní pracovní doba nočních zaměstnanců nesmí v započítacím období 17 týdnů v průměru překročit osm hodin.

(5) Činí-li celková délka pracovní doby více než šest hodin, musí být pracovní doba přerušena přestávkou v délce minimálně 30 minut.

(6) Po ukončení denní pracovní doby musí být zaměstnancům poskytnuta nepřetržitá doba na odpočinek v délce minimálně 11 hodin.

(7) V průběhu období od pondělí do neděle včetně musí být zaměstnancům poskytnuta nepřetržitá doba na odpočinek v délce 36 hodin. Rozsah týdenní doby na odpočinek může být zkrácen na 24 hodin, má-li zaměstnanec v průběhu 14 dní zajištěnu průměrnou týdenní dobu na odpočinek v délce 36 hodin.

(7a) Pokud tomu neodporují provozní potřeby, o nedělích a zákonem stanovených svátcích (§ 7 odst. 2 a 3 zákona o pracovním klidu) je třeba dodržovat pracovní volno.

(8) Noční zaměstnanci musí být na požádání přeloženi na pracovní místo s denní pracovní dobou, pokud noční práce prokazatelně ohrožuje jejich zdraví a pokud je přeložení na pracovní místo s denní prací z provozních důvodů možné.

(9) Noční zaměstnanci mají nárok na bezplatné prohlídky zdravotního stavu před zahájením činnosti a poté v pravidelných odstupech. U těchto prohlídek se jedná o zvláštní prohlídky v souladu s § 51 zákona na ochranu zaměstnanců (ASchG), spolkový zákoník č. 450/1994.

(10) Nepřetržitá doba na odpočinek dle odst. 6 může být na základě kolektivní smlouvy zkrácena až na osm hodin. Takové zkrácení doby na odpočinek musí být v průběhu následujících dvou týdnů vyrovnáno příslušným prodloužením jiné denní nebo týdenní doby na odpočinek. Kromě toho může být na základě kolektivní smlouvy započítací období pro týdenní pracovní dobu dle odst. 3 prodlouženo až na dvanáct měsíců a pro týdenní dobu na odpočinek dle odst. 7 až na dva měsíce. Odchyly na základě kolektivní smlouvy jsou přípustné jen tehdy, pokud je zaměstnancům poskytnuta náhradní rovnocenná doba na odpočinek.

(11) Nepodléhá-li čin podle jiných předpisů přísnějšímu trestu, bude zaměstnavatel potrestán okresním správním úřadem peněžitou pokutou od 36 eur do 1 500 eur, pokud

1. zaměstnavatel využívá zaměstnance nad míru limitů denní a týdenní pracovní doby dle odst. 3 nebo 4,
2. jim nejsou poskytnuty přestávky dle odst. 5 nebo denní nebo týdenní doba na odpočinek dle odst. 6 nebo 7,
3. není prověřen zdravotní stav nočních zaměstnanců v souladu s ustanoveními odst. 9.

• Zvláštní zákonné úpravy pracovního klidu pro všeobecný univerzitní personál

§ 111. Všeobecný univerzitní personál, jehož činnost je nezbytně nutná k podpoře a zajištění pedagogické, výzkumné nebo umělecké činnosti, může být zaměstnáván během pracovního klidu o víkendech a svátcích v souladu s §§ 3 a 7 zákona o pracovním klidu.

- **Inspekce práce**

§ 112. (1) Zákon o inspekci práce z roku 1993 – ArbIG, spolkový zákoník č. 27/1993 platí s tím, že inspektorát práce musí při stanovení lhůty pro nastolení řádného stavu dle § 9 odst. 1 zákona o inspekci práce zohlednit generální sanační plány.

(2) Spolkový ministr musí do konce roku 2004 po dohodě s univerzitami zjistit náklady na potřebné generální sanace.

- **Rozšířená ochrana před výpovědí a propuštěním**

§ 113. Výpověď nebo propuštění příslušníka vědeckého nebo uměleckého univerzitního personálu je neúčinné, došlo-li k výpovědi kvůli názoru nebo metodě zastupované pracovníkem ve výzkumu (rozvoji a zpřístupňování umění) nebo při pedagogické činnosti.

- **Převzetí veřejných funkcí**

§ 114. (1) Převzetí veřejné funkce nevyžaduje povolení univerzity, musí však být neprodleně ohlášeno rektorátu.

(2) Pokud není výkon veřejné funkce možný vedle plnění povinností vyplývajících z pracovního poměru s univerzitou, musí být zaměstnanec na základě žádosti zcela nebo částečně uvolněn s příslušným zkrácením nebo odnětím platu.

- **Systém penzijních fondů důchodového zabezpečení**

§ 115. Kolektivní smlouvou je za všech okolností třeba udělit vědeckému a uměleckému univerzitnímu personálu příspěvky na penzijní pojištění ve smyslu zákona o podnikových důchodech, spolkový zákoník č. 282/1990.